

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 78 (12.891)

Баҳоси эркин нарҳда

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Ислом Исмомов олган сурат

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ТИЗИМИ: ЮТУҚ ВА ВАЗИФАЛАР

Пойтахтимизда мамлакатимиз соғлиқни сақлаш тизимида эришилган ютуқлар ва истиқболдаги вазифаларга бағишланган иккинчи республика миллий конгресси бошланди. Унда олимлар, шифокорлар, тадқиқотчилар, хорижий давлатлардан келган мутахассислар иштирок этмоқда.

Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазирининг биринчи ўринбосари А.Худойёров, Тошкент врачлар малакасини ошириш институти ректори Ж.Собиров ва бошқалар инсон саломатлигини асраш, соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш, замонавий тиббий ёрдамни аҳолининг барча қатламга етказиш мамлакатимизда тиббий-ижтимоий соҳада амалга оширилаётган ислохотларнинг устувор йўналишини ташкил этишини таъкидлади.

Президентимиз Ислом Каримовнинг 1998 йил 10 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимини ислох қилиш давлат дастури тўғрисида»ги Фармони бу борада муҳим дастуруламал бўлмоқда. Ушбу давлат дастурида белгиланган вазифалар ҳаёта изчиллик билан татбиқ этилиши натижасида мамлакатимиз соғлиқни сақлаш тизимида энг юксак натижаларга жавоб берадиган бирламчи тиббий-профилактика, шунингча ва тиббий

ёрдам кўрсатиш бўйича ихтисослаштирилган марказларни ўз ичига олган тиббиёт муассасаларининг мукамал тармоғи яратилди.

«Соғлом она – соғлом бола» тамойили асосида кенг қўланилган чора-тадбирлар амалга оширилаётган. Бунинг натижасида ҳақон тиббиётининг энг илғор амалиётлари – она ва бола скрининг ҳамда перинатал хизматлар тармоғи мамлакатимиз тиббиётида мустақам ўрин эгаллади.

Соҳа учун малакали кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш ҳам доимий эътиборда. Бугунги кунда Тошкент Тиббиёт академияси, олтига тиббиёт олий ўқув юрти ва уларнинг етти филиалида малакали кадрлар тайёрланмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 22 июлдаги «Тошкент давлат стоматология институтини ташкил этиш тўғрисида»ги Қарори тиббий таълим сифати ва самардорлигини янада юксалтириш, юксак билим ва интеллектуал

салоҳиятга эга мутахассислар тайёрлаш тизимини такомиллаштиришга хизмат қилаётган.

Мамлакатимиз тиббиёт илми ҳам изчил ривожланмоқда. Турли йўналишлар бўйича шаклланган илмий мактабларда тиббиётнинг долзарб масалаларига бағишланган илмий изланишлар амалга оширилаётган. Яратилаётган илғор технологиялар профилактика, диагностика, даволаш ишлари сифати ва самардорлигини ошириш ва кўламини янада кенгайтиришда муҳим омил бўлмоқда.

Конгресс доирасида тиббиётнинг турли йўналишларида эришилаётган ютуқлар бўйича мамлакатимиз ва хорижий олимлар иштирокида маҳорат сабоқлари ўтказилади. Ушбу дарсларда касалликларни даволашда далилларга асосланган тиббий тамойиллар, дори воситаларини тўғри қўллаш ва нозўя таъсирининг олдини олиш юзасидан фикр алмашилади.

Баҳор ХИДИРОВА,
ЎЗА мухбири

АҲОЛИНИНГ ФУҚАРОЛИК ФАОЛЛИГИНИ ЮКСАЛТИРИШ ЙЎЛИДА

Пойтахтимизда Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси ва Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти томонидан Фридрих Эберт номидаги жамғарма (Германия)нинг мамлакатимиздаги ваколатхонаси билан ҳамкорликда аҳолининг фуқаролик фаоллигини оширишда жамоат ташкилотларининг ролига бағишланган семинар ўтказилди.

Унда мамлакатимиз олимлари, илмий, таълим муассасалари ва фуқаролик институтлари мутахассислари, шунингдек, германиялик экспертлар иштирок этди. Семинар бу борада тажриба алмашиш, ривожланган демократик давлатларда фуқаролик жамияти институтларини шакллантиришнинг замонавий моделларини ўрганиш, аҳолининг ижтимоий фаоллиги, ҳуқуқий ҳамда сиёсий маданиятини юксалтиришда ушбу институтлар ролини муҳокама этиш мақсадида ташкил этилди.

Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси директори Санжар Ҳамидуллаев сўнги йилларда мамлакатимизда демократик ҳуқуқий давлат қуриш, кучли фуқаролик жамияти барпо этишнинг муҳим таркибий қисми сифатида аҳолининг турли ижтимоий гуруҳлари ва кенг қатламлари манфаатларини оғда этадиган мустақил нодавлат нотижорат ташкилотлари тизимини ривожлантириш борасида салмоқли ишлар амалга оширилганини таъкидлади.

Мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотларини эркин ривожлантиришни ҳуқуқий қамолатлидиган ва икки юздан зиёд қонунчилик ҳужжатларини ўз ичига олган мустақам қонунчилик, меъёрий-ҳуқуқий база яратилди. Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва бошқа фуқаролик институтларини ривожлантириш ҳамда иқтисодий, ташкилий-ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш бўйича ривожланган институционал база шакллантирилди.

Бунинг самарасида бугун Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Ўзбекистон Экологик ҳаракати, Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликлари қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди, Нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси, Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти каби турли нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятига қўмаклашадиган жамоат ташкилотлари самарали фаолият кўрсатаётган.

Давлат бюджет хисобидан шакллантирилган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондининг ташкил этилгани нодавлат нотижорат ташкилотларининг иқтисодий мустақиллигини, улар фаолиятининг ташкилий-техник базасини мустақамлашда муҳим воқеа бўлгани алоҳида таъкидланди.

2010 йилнинг ноябрь ойида мамлакатимиз парламенти томонидан маъқулланган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси эса нодавлат нотижорат ташкилотлари ҳамда фуқаролик институтлари фаолияти кўламини янада кенгайтириш ва фаоллаштиришда алоҳида аҳамият касб этди. Концепцияга мувофиқ, сўнги 5 йилда фуқаролик жамияти институтларини жадал ривожлантиришда муҳим ўрин тутатган «Экологик назорат тўғрисида», «Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида», «Ижтимоий шериклик тўғрисида»ги ва бошқа муҳим қонунлар қабул қилинди.

Семинарда жамоатчилик назорати институти изчил ривожлантиришни муҳокама этишга алоҳида эътибор қаратилди. Чунинчи, 2014 йилда бу борада «Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни қабул қилинган таъкидланди. Ушбу қонунга кўра, фуқароларимиз ўзини ўзи бошқариш, референдумлар ўтказиш ва давлат органларини демократик тарзда ташкил этиш орқали жамият ва давлат ишларини бошқаришда иштирок этиш ҳуқуқига эга экани мустақамлашган Конституцияимизнинг 32-моддаси «...шунингдек, давлат органларининг фаолияти устидан жамоатчилик назоратини ривожлантириш ва такомиллаштириш йўли билан» деган қоида билан тўлдирилди.

Миллий давлатчиликнинг тараққиёт даражаси, жамиятнинг демократлаштириш ва эркинлаштириш бўйича изчил ривожланиб бораётган жараёнда ҳамда фуқароларимизнинг тобора юксалиб бораётган ижтимоий-сиёсий фаоллигига мос равишда жамоатчилик назоратининг ҳуқуқий асослари конституциявий мустақамланди.

Мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотларини янада ривожлантириш мақсадида Президентимизнинг 2013 йил 12 декабрдаги «Фуқаролик жамияти институтларини ривожлантиришга қўмаклашиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори жамоатчилик томонидан кенг қўллаб-қувватланди.

Мазкур ҳужжатга биноан, 2014 йилнинг 1 январидан нодавлат нотижорат ташкилотларини давлат рўйхатидан ўтказиш учун ундирилаётган давлат бож микдори 5 баробар, уларнинг рамазларини давлат рўйхатидан ўтказиш учун ундирилаётган йиғимлар микдори 2,5 баробар камайтирилиб, уларни ташкил этиш ва фаолиятини йўлга қўйиш билан боғлиқ ташкилий-ҳуқуқий механизмлар ҳамда тартиб-таомиллар сезиларли равишда такомиллаштирилди. Бунинг натижасида сўнги йилда нодавлат нотижорат ташкилотлари сони 1,6 марта қўпайиб, 8 мингдан ошди.

(Давоми 2-бетда)

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси ҳудудий кенгашилари томонидан «Кексаларни эъзозлаш йили» Давлат дастури, партия дастури ва сайловолди платформасида белгиланган устувор вазифалар ижросини таъминлаш ҳамда инсон саломатлигини мустақамлашга қаратилган «Соғлом оила — мустақам оила» лойиҳаси доирасида тадбирлар ўтказиб келинмоқда. Ана шундай тадбирлардан бири Бухоро вилояти Ромитан туманидаги қўп тармоқли марказий поликлиникада бўлиб ўтди.

• Жорий йилда Элликкальа туманида умумий қиймати 25 миллиард сўмлик 336 лойиҳа амалга оширилиши режалаштирилган. Бунинг натижасида 2 мингдан ортиқ янги иш ўрни яратилади. Ёдгор Аминов паррандачиликни ривожлантириш мақсадида «Сарабий парранда» фермер хўжалигини ташкил этди ва 10 кишини доимий иш билан таъминлади.

• Фарғона вилоятидаги академик лицей ва касб-хунар коллежларида «Ватан — истеъдодлар бешиги» деб номланган ёшлар фестивали бўлиб ўтмоқда. Бувайда тиббиёт коллежида ўтказилган шундай тадбирда «Ёшларимиз — фахримиз», «Бизнинг энг яхши гоё», «Миллий либослар — миллий қадриятимиз», «Биз — диний экстремизмга қаршимиз!» каби чиқишлар йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

• Бухорода Республика Маънавият тарғибот маркази туман ва шаҳар бўлимлари, тегишли бошқарма ва идоралар раҳбарлари ҳамда олий ўқув юртлари раҳбарлари иштирокида йиғилиш бўлиб ўтди.

• Наманган вилоятидаги «Turbo plast plus» корхонасида тиббий таҳлиллар ўтказишда фойдаланиладиган махсус идишлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Корхона мамлакатимизда биринчилар қатори оддий пластмассадан ана шундай идишлар тайёрлаш технологиясини ўзлаштирди. Ушбу янги лойиҳанинг амалга оширилиши билан ойига 500 минг дондан зиёд тиббий лабораториялар учун ихчам идиш ишлаб чиқариш имконияти пайдо бўлди.

• Хонқа туманидаги «Шавкат Клара» хусусий корхонасида нон ва нон маҳсулотлари ишлаб чиқарила бошланди. Бунинг учун «Қишлоққурилишбанк»нинг туман филиалидан олинган 200 миллион сўмлик кредит маблағи қўл келди. Замонавий ускуналар билан жиҳозланган корхонанинг ишга туширилиши натижасида 6 нафар йигит-қиз доимий иш ўрнига эга бўлди.

ЖАҲОНДА

• АҚШнинг Science for Masses мустақил тадқиқотчилар гуруҳи қоронғиликда 50 метрга бўлган масофадаги нарсаларни ахратиш имконини берувчи махсус томизгичларни ишлаб чиққанини маълум қилди. Томизгич физиологик эритма, инсулин, диметилсульфоксид ва хлорин еб (Seб) аралашмасидан иборат. Ёруғликка таъсирчан модда бўлган Себ ёруғликка хатарли ишларни лазер ёрдамида даволашда қўлланилади.

• Буёк Британияда сўнги тўрт йилда физикага қизиқувчилар ва бу фанга ихтисослашган олий ўқув юртларига имтиҳон топшираётганлар сони сезиларли равишда қўпайиб бормоқда. Олимларнинг фикрига кўра, физиканинг оммалашувида кинолар муҳим ўрин тутмоқда. 2012 йилдан бери физикага ихтисослашган факультетларга имтиҳон топширувчилар сони 40 фоизга қўпайган.

• Хитойлик интернет фойдаланувчилари «Менинг таклифим» дастурининг икки ярим ойдан бўён давом этаётган синов режимидаги иши чоғида, ҳукуматга ХХРдаги ҳаётни яхшилаш бўйича 790 мингта таклиф юборди. Бутунхитой вакиллар халқ мажлиси депутатлари ушбу тажрибани муваффақиятли ва ривожлантиришга лойиқ деб эътироф этди.

Жаҳон чемпионати — 2015

ТОШКЕНТДА ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ БОШЛАНДИ

Пойтахтимизда қиличбозлик бўйича ўсмирлар ва кадетлар ўртасида жаҳон чемпионати бошланди

Мазкур нуфузли мусобақа Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Миллий олимпия қўмитаси ва Ўзбекистон қиличбозлик федерацияси томонидан Халқаро қиличбозлик федерацияси (FIE) билан ҳамкорликда ташкил этилди.

Жаҳон чемпионатида мезбонлик қилиш учун қатор давлатлар даъвогарлик қилган эди. Халқаро қиличбозлик федерацияси Ўзбекистонда спорт, жумладан, Олимпия ўйинлари дастуридан жой олган қиличбозликни ривожлантиришга доимий эътибор қаратилаётгани, мамлакатимизнинг нуфузли спорт анжуманларини юқори савияда ўтказиш борасидаги бой тажрибаси ҳамда замонавий спорт инфратузилмаси мавжудлигини инобатга олиб, мазкур чемпионатни Тошкент шаҳрида ўтказишга қарор қилди.

Ўзбекистон қиличбозлик федерацияси томонидан чемпионатни юқори савияда ўтказиш, мусобақа ташкил этиладиган спорт мажмуаларининг халқаро стандартларга мос келишини таъминлаш бўйича изчил ишлар олиб борилди.

«Ўзбекистон» спорт мажмуасида 1 апрель кун қиличбозлик бўйича ўсмирлар ва ка-

детлар ўртасидаги жаҳон чемпионатининг очилиш маросими бўлди.

Чорлов садолари остида майдонга жаҳон чемпионати иштирокчилари кириб келди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мадҳияси янгради.

Мусобақа очилишида Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида ёш авлодни жисмонан ва маънан соғлом этиб воёга етказиш, халқаро майдонда Ватанимиз обрў-эътиборини янада юксалтиришнинг муҳим омил бўлган спортни ривожлантириш, жаҳон ареналарида юртимиз шарафини муносиб ҳимоя қилишга қодир спортчиларни тарбиялаш ва уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилаётгани таъкидланди.

Мамлакатимизда саккиз юзга яқин спортчи қиличбозлик билан мунтазам шугулланмоқда. Улардан 50 нафари терма жамоаларга жалб этилган. Истеъдодли ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқаришга қаратилаётган эътибор спортчиларимизнинг халқаро майдонларда эришаётган ютуқларида муҳим омил бўлмоқда.

(Давоми 4-бетда)

АҲОЛИНИНГ ФУҚАРОЛИК ФАОЛЛИГИНИ ЮКСАЛТИРИШ ЙЎЛИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

Мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотлари ва давлат бошқаруви органларининг ижтимоий шериклик механизмлари институтини ривожлантириш, ушбу ташкилотларни давлат, тармоқ ва ҳудудий ижтимоий-иқтисодий дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш жараёнига жалб қилиш борасидаги Ўзбекистон тажрибаси Германиялик олим ва экспертларда катта қизиқиш уйғотди. Жамоатчилик назорати институтини ривожлантириш вазифаси давлат сиёсати даражасига кўтарилгани алоҳида таъкидланди.

Берлин ижтимоий тадқиқотлар илмий маркази ходими, доктор Экхард Приллернинг сўзларига кўра, Германия ва Ўзбекистон фуқаролик жамияти институтларини ривожлантириш ва фаоллаштириш бўйича тур-

ли ёндашувларни қўлламоқда. Ўзбекистоннинг бу борадаги тажрибаси шуниси билан эътиборлики, ушбу институтларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш чора-тадбирлари давлат даражасида қабул қилинмоқда. Ўзбекистонда қандай ташкилотларга грантлар ажратишни белгилайдиган Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди фаолият кўрсатаётгани муҳим аҳамиятга эга. Бу Германия учун ҳам намуна бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Семинар доирасида аҳоли фуқаролик фаоллигининг муҳим омилли сифатида унинг сиёсий-ҳуқуқий маданиятини юксалтириш масаласи ҳам муҳокама этилди. Муҳокама давомида нодавлат нотижорат ташкилотлари аҳолининг турли ижтимоий

гурuhlари ва кенг қатламлари манфаатларини ифода этиши туфайли миллий қонунчилигимиз, халқаро ҳужжатлар қоидалари ва фуқароларнинг ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш механизмлари ҳақида аҳоли хабардорлигини оширишда муҳим ўрин тутмоқда.

Семинар қатнашчилари ислохотларни амалга оширишда фуқаролик жамияти иштирокини янада кенгайтираётган Ўзбекистон замонвий тенденциялар билан ҳамқадам бораётгани, баъзи ҳолларда эса ушбу тенденцияларни ортда қолдираётганини қайд этди. Бу, айниқса, «Ижтимоий шериклик тўғрисида» ва «Жамоатчилик назорати тўғрисида»ги қонунларга тааллуқли бўлиб, экспертлар ҳамжамияти ушбу ҳужжатларга катта қизиқиш билдирмоқда. Бу дунёнинг аксарият давлатларида фуқаролик жамияти институтларининг давлат билан ўзаро муносабатларини қонуний тартибга солиш, ижтимоий шериклик ва жамоатчилик назоратининг яхлит тизимини ташкил этиш меъёрий-ҳуқуқий жиҳатдан ҳали аниқ мустаҳкамланмагани билан боғлиқдир. Экспертларнинг фикрича, мамлакатимизнинг ўзига хос хусусиятлари, халқимиз менталитети ва миллий анъаналари ҳисобга олинган ҳолда, шунингдек, ривожланган давлатларнинг бу борадаги илғор тажрибасини чуқур ўрганиш асосида мазкур соҳалардаги муносабатлар тартибга солинаётгани гоёта муҳим аҳамиятга эга.

Умуман, ушбу семинар Ўзбекистон ва Германия нодавлат нотижорат ташкилотлари ўртасида амалий мулоқотни янада ривожлантириш, қонунчиликни экспертизадан ўтказиш соҳасида уларнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, илмий-амалий ва услубий тажриба алмашиш имконини берди.

М.МАМЕТОВА,
ЎЗА мухбири

Шаҳримизда «Аутизм: инновацион ёндашувлар ва ҳаракат стратегияси» мавзусида халқаро илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Анжуманлар

ИННОВАЦИОН ЁНДАШУВЛАР ВА ҲАРАКАТ СТРАТЕГИЯСИ

Анжуман Республика Болалар ижтимоий мослашув маркази, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим, Соғлиқни сақлаш ҳамда Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликлари ҳамкорлигида ташкил этилди ва унда сенаторлар ва депутатлар, турли вазирлик, идораларнинг нодавлат ташкилотларнинг вакиллари, мутахассислари, маҳаллий ва чет эл давлатларидан таъриф буюрган хорижий экспертлар, амалиётчи мутахассислар, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Маълумки, бугунги кунда болалар аутизми дунёда тобора кўпроқ ижтимоий аҳамият касб этиб бораётган муаммолардан бири бўлиб қолмоқда. Жамоатчилик эътиборини тортиб келаятган аутизм тиббиёт ходимлари, психолог, педагоглар учун ҳамон жумбоқ бўлиш баробарида кўп қиёфалилиги билан ҳам эътиборни тартади. Республикада 2004 йилда ташкил этилиб, ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни, хусусан, алоҳида эҳтиёжли болалар муаммоларини ўрганиш ҳамда уларга мажмуавий-ижтимоий педагогик, ҳуқуқий, услубий, ахборот-таълими, тиббий ёрдамлар кўрсатишни асосий мақсад қилиб қўйган. Республика Болалар ижтимоий мослашув маркази ўтган вақт давомида ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган 11 мингдан ортиқ болаларга кўмак кўрсатди, шулардан алоҳида эҳтиёжлилар Марказнинг Ахборот-консалтинг хизматида керакли ижтимоий-тиббий ёрдам олди. Ўзбекистонда мазкур масалага комплекс ёндашилаётганлиги белгиланган вазифаларни бажаришда муҳим омил бўлмоқда. Шунингдек, анжуманда инновацион ёндашувларнинг долзарб масалалари, бунда ўзаро ҳамкорликни такомиллаштириш юзасидан атрофлича фикр алмашилди.

Конференция материалларининг нашр қилиниб, қатнашчиларга тарқатилганлиги, соҳанинг турли йўналишлари бўйича семинар, давра суҳбатлари, маърузалар, маҳорат дарсларида билдирилган илмий ва амалиётга, фанлараро интеграцияга доир фикрлар, савол-жавоблар, ҳаётини лавҳалар акс этган фильм, соҳага оид материаллар муҳим аҳамият касб этади. Улар тажриба алмашишда, муаммоларни ўрганиш чегарасини кенгайтиришда, соҳанинг айрим йўналишлари бўйича тадқиқ этишни чуқурлаштиришда, аутизм билан боғлиқ қатор масалалар билан кенг жамоатчиликнинг хабардорлигини оширишда қўл келади.

Хасан АБДУНАЗАРОВ

2-Тошкент юридик коллежида ўқувчи-ёшларнинг ҳуқуқий саводхонлигини оширишга қаратилган «Сиз қонунни биласизми?» кўрик-танловининг Чилонзор туман босқичи бўлиб ўтди.

ЁШЛАРИНИНГ ҲУҚУҚИЙ БИЛИМЛАРИ ОШИРИЛМОҚДА

Ёшларнинг ҳуқуқий билимларини янада мустаҳкамлаш ва амалий кўникмаларини ривожлантириш, уларни Конституциямиз ва бошқа қонун ҳужжатларига ҳурмат руҳида тарбиялаш муҳим аҳамиятга эга, — дейди «Камолот» ЁИХ Чилонзор туман Кенгаши раиси ўринбосари, «Камалак» болалар ташкилоти раиси Бехзод Эркинов. — Мазкур танлов ҳам ўқувчиларни мамлакатимиз суд-ҳуқуқ, ижтимоий-иқтисодий тизимида амалга оширилаётган ислохотларнинг мазмун-моҳияти билан аниқдан таништириш, иқтидорли ёшларни аниқлаш, жамият ҳаётидаги ижтимоий фаоллигини ошириш ҳамда уларнинг ўз иқтидорларини намойиш этишлариغا имкон яратиш мақсадида ўтказиб келинмоқда.

«Камолот» ЁИХ Чилонзор туман Кенгаши томонидан ташкил этилган танловда таълим муассасалари ўртасида ғолиб бўлган 8 нафар иқтидорли ўқувчилардан иборат 14 та жамоа қатнашди. Жамоалар 5 та шарт бўйича ўзаро беллашди. Иштирокчилар маҳорати туман Вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссияси, туман Ички ишлар бошқармаси, 2-Тошкент юридик коллежининг ҳуқуқий фанлар кафедраси ўқитувчилари ҳамда «Камолот» ЁИХ туман Кенгаши вакиллари билан иборат ҳакамлар ҳайъати томонидан одилона баҳоланиб борилди.

Таълим муассасалари ўқувчилари орасида ўтказиладиган кўрик-танловларда фаол иштирок этишга ҳаракат қиламан, — дейди 1-Тошкент педагогика коллежининг 1-босқич ўқувчиси, танловда ғолибликни қўлга киритган «Омбудсман» жамоаси аъзоси Арофат Жалилова. — Сабаби, танловларни тенгқурларим ва мендан катталарнинг олаётган билим ҳамда иқтидорини солиштириб олиш учун ҳақиқий майдон деб айтиш мумкин. Соф рақобат келажақнинг мустаҳкам бўлишида катта аҳамиятга эга. Кўрик-танловга ҳуқуқ фани ўқитувчиларимиз Шухрат Ражабов, Дилшод Ёгамбердиев ва Нодира Азимовалар билан биргаликда тайёргарлик кўрдик.

Натижаларга кўра, 1-ўринни 1-Тошкент педагогика коллежининг «Омбудсман» жамоаси эгаллади. 2-ўринга ТДИУ қошидаги Чилонзор академик лицейининг «Интеллект» жамоаси лойиқ топилди, 3-ўрин эса 1-Республика тиббиёт коллежининг «Адолат» жамоасига насиб этди. Танлов ғолиблирига «Камолот» ЁИХ Чилонзор туман Кенгаши томонидан эсдалик совғалари ҳамда дипломлар топширилди. Биринчи ўрин соҳиби танловнинг шаҳар босқичига йўланмани қўлга киритди.

Зиёда РАСУЛОВА

Битирувчиларнинг бандлиги таъминланмоқда

Ислом Исмонлов олган сурат

БАНДЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ — ДОЛЗАРБ ВАЗИФА

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги томонидан мамлакатимизда янги иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш борасида амалга оширилаётган изчил чора-тадбирларга бағишланган матбуот анжумани ўтказилди.

Тадбирда аҳоли бандлигини таъминлаш, жумладан, касб-хунар коллежи ва олий ўқув юртлири битирувчиларини ишга жойлаштириш учун зарур шароитлар яратиш мамлакатимизда амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий сиёсатнинг устувор йўналишларидан экани таъкидланди. Иқтисодиёт вазирлиги ушбу йўналишдаги вазифаларни бажаришда муҳим ўрин тутмоқда.

Ҳар бир юрдошимизни иш билан таъминлаш долзарб вазифадир. Иқтисодиёт вазирлиги шу мақсадга қаратилган қисқа ва узоқ муддатли демографик прогнозларни мунтазам амалга ошириб, ижтимоий сиёсатини прогноз натижалари билан мувофиқлаштириб келмоқда.

Ҳар йили 500 мингдан зиёд ўғил-қиз ўқув муассасаларини битирмоқда. Улар-

ни ишга жойлаштириш жараёнини соддалаштириш мақсадида жорий йилнинг 1 январидан бошлаб касб-хунар коллежи битирувчиларини ишга оладиган микрофирма ва кичик корхоналарга ишчилар сонининг белгиланган меъёрини 50 фоизга ошириш имконияти тақдим этилмоқда.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаси аҳоли бандлигини таъминлашда тобора муҳим ўрин тутмоқда. Бугун мамлакатимиздаги жами банд аҳолининг 76 фоизидан зиёди ушбу соҳада меҳнат қилаётди.

Тадбирда журналистларни қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб қайтарилди.

М.ҚАШИБОВ,
ЎЗА мухбири

ЮТУҚ ВА МУАММОЛАР ТАҲЛИЛ ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлигида янги ишлаб чиқилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда Ўзбекистон Республикасида 2015 йил 1 январдан амалга киритилган солиққа солишдаги ва бухгалтерия ҳисобига оид қонунчиликдаги ўзгаришлар билан ходимларни хабардор қилишга қаратилган семинар ўтказилди.

Унда агентликнинг Тошкент шаҳри ва вилояти ҳудудий бўлимлари ходимлари иштирок этди.

Юртимизда бошқа соҳалар қатори автомобиль ва дарё транспорти соҳаси жадал ривожланиб бормоқда. Юк ва йўловчи ташишдаги рақобат сифатли ҳамда ишончли хизмат кўрсатишни талаб этмоқда. Соҳани ривожлантириш ва тартибга солишда давлатимиз раҳбарининг 2006 йил 9 мартдаги «Автомобиль транспортида йўловчилар ташиш соҳасидаги тадбиркорлик фаолиятининг алоҳида турларини амалга оширишни тартибга солиш тўғрисида»ги Қарори муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Ходимларнинг малакасини ошириш, соҳадаги янгиликлар билан таништириш, ташувчиларни солиқ ва бухгалтерия йўналишдаги ўзгаришлардан хабардор этишга қаратилган семинарлар мамлакатимизнинг барча ҳудудларида ўтказилаётди.

Тадбирда иштирок этган юк ва йўловчи ташувчи автокорхоналар ходимлари янги ишлаб чиқилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан батафсил таништирилиб, бухгалтерия ва солиққа солишдаги ўзгаришлар тушунтирилди. Шунингдек, ўтган йилги ютуқлар ва йўл қўйилган хато-камчиликлар ҳамда бу йилги режалар хусусида ҳам сўз юритилди.

Абдували СОДИҚОВ

Юнусобод тумани ҳокимининг
ҚАРОРИ

ЮНУСОБОД ТУМАНИДА 2015 ЙИЛ УЧУН ҲАҚ ТЎЛАНДИГАН ЖАМОАТ ИШЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 19 июлдаги «Ҳақ тўланадиган жамоат ишларини ташкил этиш тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 353-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг қарорлари тўплами, 1999 йил 7-сон, 40-модда) ижросини таъминлаш, иш қидираётган шахс сифатида туман Бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш марказида рўйхатга олинган фуқароларга вақтинча иш ҳақи олиши ва иш қидираётган даврида уларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, марказ томонидан «ишсиз» деб эътироф этилган фуқароларни вақтинча иш билан таъминлаш учун шарт-шароитлар яратиш, биринчи марта иш қидираётган ва касби бўлмаган шахсларни меҳнат фаолиятига жалб қилиш мақсадида,

ҚАРОР ҚИЛАМАН:

1. Юнусобод туманида 2015 йил учун ҳақ тўланадиган жамоат ишларини ташкил этиш учун корхона ва ташкилотлар рўйхати иловага асосан тасдиқлансин.

2. Ҳақ тўланадиган жамоат ишларини ташкил этиш учун корхона, ташкилотлар раҳбарларига:

иловада қайд этилган ҳақ тўланадиган жамоат ишларини ташкил этиш таъминлансин; жамоат ишларига жалб қилинган фуқаролар меҳнатига ҳақ тўлаш харажатларининг маҳаллий давлат ҳокимияти органларига қарашли корхона ва ташкилотлар бўйича 50 фоизи иш берувчилар маблағлари ва 50 фоизи маҳаллий бюджет ва иш билан таъминлашга кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан;

бошқа корхона ва ташкилотлар бўйича 75 фоизи иш берувчилар маблағлари ҳисобидан 25 фоизи иш билан таъминлашга кўмаклашиш давлат жамғармаси ҳисобидан амалга оширилсин;

туман Бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш маркази йўлланмаси бўйича ҳақ тўланадиган жамоат ишларига юборилган фуқароларнинг жамоат ишига қабул қилинганлиги тўғрисидаги маълумот 3 кун муддатда марказга ёзма равишда хабар қилинсин.

3. Туман Бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш маркази (Б.Мелиев):

корхона ва ташкилотлар раҳбарлари томонидан мазкур қарорнинг тўлиқ бажарилиши юзасидан қатъий назорат ўрнатсин;

ҳақ тўланадиган жамоат ишларига юборилган ва иш билан таъминланган фуқаролар белгиланган тартибда ҳисобга олинсин.

4. Туман ҳокимлигининг ташкилий-назорат гуруҳи (Ж.Набиев) ва Тошкент шаҳар ҳокимлигининг «Компьютерлаштириш маркази» ДУКнинг Юнусобод туман тармоқ администратори (А.Абдукомиллов):

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарида мазкур қарорнинг расмий эълон қилиниши ва www.yunusobod.poytaxt.uz веб-сайтига жойлаштирилиши таъминлансин.

5. Ушбу қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан қучга қиради.

6. Юнусобод тумани ҳокимининг 2014 йил 20 январдаги «Юнусобод туманида 2014 йил учун ҳақ тўланадиган жамоат ишларини ташкил этиш тўғрисида»ги 55-сонли қарори ўз кучини йўқотганлиги инобатга олинсин.

7. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш туман ҳокимининг ўринбосари Л.Исмаилов ва зиммасига юклансин.

Туман ҳокими
Ш. Азимджанов

2015 йил 30 январь

ТОШКЕНТДА «ТАЪЛИМ ВА МУТАХАССИСЛИК» XII ХАЛҚАРО КЎРГАЗМАСИ

Жорий йилнинг 2-4 апрель
кунлари пойтахтимиздаги Ёшлар
ижод саройида «Таълим ва
мутахассислик» XII халқаро
кўргазмаси бўлиб ўтади.

Кўргазмада республикамиздаги барча олий ўқув юртлири, бир қатор хорижий олий ўқув муассасаларининг 60дан ортиқ филиаллари ҳамда таълим ва мутахассисликка йўналтирилган ўқув марказлари иштирок этади.

Мазкур кўргазмада «Бўш иш ўринлари» ярмаркаси ҳам ташкил этилади.

«Туркистон-пресс»

— Шахло опа, кўмитадаги фаолиятингиз доирасига қандай йўналишлар киради?

— Асосий иш фаолиятим Тошкент шаҳридаги корхона ва ташкилотлар, маҳаллалар ҳамда ширкатлар томонидан берилган ариза хатлари асосида жойига чиқиб, даракларнинг ҳолатини ўрганиш ва тегишли далолатномалар тузиш, шу билан бирга даракларнинг ноқонуний кесилганлик ҳолатлари аниқланган тақдирда зудлик билан тегишли чоралар кўриш мақсадида ўсимлик дунёсига етказилган зарарни ҳисоблаш ва ўз вақтида ундиришдан иборат.

— Фаолиятингиз давомида Ўзбекистон Республикасининг қайси қонун ва ҳужжатлари асосида иш юритасиз?

— Ўзбекистон Республикасининг «Ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисида»ги қонуни, «Хайвонот дунёсини муҳофаза қилиш тўғрисида»ги қонун, шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 27 июлдаги 293-сонли ҳамда 2004 йил 28 октябр-

Мусоҳаба

ОБОДЛИККА ҲИССА ҚЎШАЙЛИК

даги 508-сонли қарорлари, ҳозирги кунда эса, 2014 йил 20 октябрь санасида янги қабул қилинган 290-сонли қарори асосида фаолият олиб борамиз.

— Утган 2014 йил давомида шахримизда қанча ноқонуний дарахт кесилиши ҳолатларига дуч келинганлиги тўғрисида маълумот берсангиз.

— 2014 йил давомида 100 дан ортқ ноқонуний дарахтлар кесилиши ва уларнинг шикастланганлиги ҳолатлари аниқланган бўлиб, ҳуқуқбузарларга нисбатан Ўзбекистон Республикасининг маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 162-моддаси бўйича жарималар қўлланилган.

Бугунги кунда шаҳар табиатни муҳофаза қилиш кўмитасида ўттизга яқин хотин-қизлар самарали фаолият кўрсатмоқда. Уларнинг аксарияти ўстоз ходимлар ҳисобланади. Шундай жонқуяр ходим, ўстоз аёллардан бири 25 йилдан буён кўмитада фаолият юритаётган, ҳозирда ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш гуруҳининг етакчи мутахассиси Шахло Абдужалилова билан суҳбатимиз ҳам ушбу бўлимнинг ўзига хос иш йўналишлари ҳусусида кечди.

лотлар билан ҳамкорлик алоқалари йўлга қўйилган.

— Ҳамшаҳарларимизга қандай тилак ва таклифларингиз бор?

— Юртимизга ўз сепини ёйган ҳолда баҳор мавсуми кириб келди, шу муносабат билан барча ҳамюртларимизни яшариш ва янгилаш раъзи бўлмиш Наврўз байрами билан чин қалбдан табриқлайман.

Баҳор уйғониш ва кўкаламзорлаштириш мавсуми бўлганлиги сабабли, ҳаммамиз кўплаб дарахт кўчатларини экиб, боғлар яратиб, юртимизнинг янада обод бўлишига ўз ҳиссамизни қўшсак мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Барчага соғлиқ-саломатлик тилаб қоламан.

— Мазмунли суҳбат учун раҳмат, сизга ҳам келгусидаги фаолиятингизда муваффақият тилаймиз.

Суҳбатдош
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш кўмитасининг Ахборот ва тарғибот бўлими бошлиғи
Азизжон КАЛИМБЕТОВ

ҚАРОР ИЖРОСИ ЙЎЛИДА

Тошкент шаҳар Табиатни муҳофаза қилиш кўмитасида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 27 октябрдаги «Чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш соҳасида давлат ҳисоби ва назоратини олиб бориш тартиби тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори ижросини таъминлаш юзасидан шаҳарда чиқиндиларга боғлиқ масалалар билан шугулланувчи ва уларни қайта ишлашга ихтисослашган корхона ва ташкилотлар раҳбарлари иштирокида давра суҳбати бўлиб ўтди.

Маъмур қарор бевосита «Чиқиндилар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ қабул қилинган бўлиб, тадбирда жами 66 та корхона ва ташкилотлар раҳбарларига иш фаолиятида чиқиндилар билан боғлиқ масалалар, юзага келадиган муаммолар ва уларни ҳал этиш бўйича аниқ тавсия ва кўрсатмалар берилди.

Таъкидлаш жоизки, Вазирлар Маҳкамасининг қарорида табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитасининг ваколат ва вазифалари аниқ белгиланган бўлиб, ҳусусан, чиқиндилар билан боғлиқ Давлат ҳисоби ва назоратининг амалга оширилиши кўрсатиб ўтилган.

Давлат ҳисоби ва назоратини амалга оширишда қуйидаги тушунчалар қўлланилади:

чиқиндилар — ишлаб чиқариш ёки истеъмол қилиш жараёнида хом ашё, материаллар, хомаси маҳсулотлар, бошқа буюмлар ёки маҳсулотларнинг ҳосил бўлган қолдиқлари, шунингдек, ўзининг истеъмол хусусиятларини йўқотган товарлар (маҳсулотлар);

токсик чиқиндилар — улар билан ишлаш жараёнида бўлган каби, ҳаётининг алоҳида даврларида ва кейинги авлодларида ҳам, инсон организмидан бевосита ёки билвосита алоқада бўлганда касалликларни ёки соғлиқда, шунингдек, атроф-муҳитда салбий ўзгаришларни келтириб чиқариши мумкин бўлган, таркибида зарарли моддалар бўлган чиқиндилар;

нотоксик чиқиндилар — таркибида организмнинг физиологик функциялари бузилиши ва атроф-муҳит учун салбий оқибатларни келтириб чиқаришга қодир моддалари бўлмаган чиқиндилар;

иқтисодий қайта ишланиши лозим бўлган чиқиндилар — иқтисодий хом ашё сифатида, улардан такроран фойдаланиш мақсадида, саноат йўли билан қайта ишлашга яроқли бўлган чиқиндилар;

иқтисодий қайта ишлаб бўлмайдиган чиқиндилар — таркибида қимматли компонентлари бўлмаган ва саноат йўли билан қайта ишлашга яроқсиз чиқиндилар;

чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш — чиқиндиларнинг ҳосил бўлиши, уларни тўплаб олиб кетиш, сақлаш, ташиниш, қўйиб ташлаш, қайта ишлаш, утилизация ва реализация қилиш билан боғлиқ фаолият;

чиқинди билан боғлиқ ишларни амалга ошириш объекти — чиқиндиларни тўплаш, сақлаш, ташиниш, қўйиб ташлаш, қайта ишлаш, утилизация ва реализация қилиш учун фойдаланиладиган объектлар;

чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш соҳасида давлат ҳисоби ва назорат объекти — чиқиндиларни, шунингдек, ишлаб чиқариш ва истеъмол чиқиндилари ва ўзининг истеъмол хусусиятларини йўқотган товарлар (маҳсулотлар) чиқиндиларини жойлаштириш, утиллаштириш, сақлаш, қўйиб ва улардан фойдаланиш фаолиятини амалга оширувчи, чиқиндиларнинг мулкдорлари ёхуд эгалари бўлган юридик шахслар;

чиқиндиларни жойлаштириш объекти — чиқиндиларни сақлаш ҳамда қўйиб ташлаш учун махсус ажратилган ва жиҳозланган жой;

чиқиндиларни сақлаш — қўйиб ташлаш, қайта ишлаш ёки утилизация қилиш мақсадида чиқиндилар олиб кетилгунгача уларни махсус жиҳозланган тўплагичларда сақлаш;

чиқиндиларни вақтинча жойлаштириш — чиқиндиларни ҳўжалик юритувчи субъектлар ҳудудида ушбу мақсадлар учун махсус жиҳозланган ёки бошқа майдонларда, улардан кейинчалик технология жараёнида фойдаланиш ёки қайта ишлашга, утиллаштириш ёки чиқиндиларни доимий жойлаштириш объектига жўнатиш пайтигача сақлаш;

чиқиндиларни утилизация қилиш — чиқиндилар таркибидан қимматли моддаларни ажратиб олиш ёки чиқиндиларни иқтисодий хом ашё, ёқилғи, ўғит сифатида ва бошқа мақсадларда ишлатиш;

чиқиндиларни қайта ишлаш — чиқиндиларни экологик жиҳатдан хавфсиз сақлаш, ташиниш ёки утилизация қилиш мақсадида уларнинг физик, кимёвий ёки биологик хусусиятларини ўзгариштириш билан боғлиқ технология операцияларни амалга ошириш;

ихтисослаштирилган корхоналар — фаолияти чиқиндиларни тўплаш, ташиниш, жойлаштириш, қайта ишлаш ва утиллаштириш билан боғлиқ бўлган ҳўжалик юритувчи субъектлардир.

Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитасидан ташқари, чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш соҳасида давлат ҳисоби ва назоратини Соғлиқни сақлаш вазирлиги, «Саноатгеоконтехназорат» давлат инспекцияси ва маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳам амалга оширади.

Авазжон КАРИМБЕКОВ

Ислом Исмонлов олган сурат

Шифобахш неъматлар

ЯЛПИЗНИНГ ФОЙДАЛИ ХУСУСИЯТЛАРИ

Ялпиз ўлкасининг барча вилоятларидаги нам ерларда, ариқ бўйларида, соҳилларда, адирларда, тоғ ёнбағирларида кўп йиллик гиёҳ сифатида ўсади. Ялпиз эрта баҳорда кўкариб, кеч ёзда гуллайди, меваси кузнинг бошларида етилади.

Ялпиз таркибида эфир мойлари (ментол, ментон, пинен, фландрен, цениол, незлиол, жасмин), органик кислоталар, флавоноидлар, каротин, рамноза, глюкоза, рутин, С дармондориси ва яна бир қатор фойдали моддалар бор.

Ялпиз қадим замонлардан бери халқ табибатида ишлатилади.

Абу Али ибн Сино ялпиз воситасида ичак оғриқларини даволаган. Ундан овқат ҳазм қилишни яхшиловчи, гижжа ҳайдовчи, қон тўхтатувчи, қайт қилишни қолдирувчи восита сифатида фойдаланган.

Халқ табибатида ялпизнинг ер устки қисмидан тайёрланган қайнатма тиш оғриғи, оғиз қараш, милк яллиғланишини даволашда ишлатилади. Ялпиз қайнатмасига қанд қўшиб тайёрланган қиём қуёнчикча, ўсимлик шираси эса, мигрен ва сарик касаллигига даводир. Ялпиз балғам кўчирувчи ҳамда нафас йўллари касалланишининг олдини олувчи восита сифатида ҳам ишлатилади.

Илмий табибётда ялпиз препаратларидан кенг фойдаланилади. Фармацевтика саноатида унинг таркибидаги эфир мойи валидол, корвалол, олеметин, энатин, анестезол, Зеленин томчиси, Трасков эритмаси каби препаратлар таркибига киритилган бўлиб, бу препаратлар юрак тож қон томирларининг тиришишига (спазма) ҳамда юрак касалликлари билан оғриган кишиларга тавсия этилади ва тиббий мақсадлар учун ишлатилади.

Ялпиз ер устки қисми гуллашдан бироз олдинроқ ёки айни гуллаган пайтида ўриб

олиниб, бегона ўтлардан тозалангач, соя ерда қуритилади. Қуритилган маҳсулот қорғоз қопчаларда қуёш нуридан пана жойларда сақланади.

Уй шароитида ялпизли қайнатма тайёрлаш учун 5-20 г. ча ялпиз 200 г сув билан 15 дақиқа давомида қайнатилди, сўнгра доқада сузилиб, шарбатидан қунига 2 маҳал овқатдан ярим соат олдин ичилади.

Ялпиз зирavor сифатида ишлатилишидан ташқари, ундан баҳор пайтида жағ-жағ, исмалок, кўк пибз, йўнғичка ўтлари билан қуёш чучвара ва сомсалар тайёрлаб истеъмол қилади. Бундай таомлар кишига дармон бағишлайди, организмни юқумли касалликлардан муҳофаза қилади. Ундан турли хил қурт-қумурскаларга, қуёш карши дори сифатида ҳам фойдаланади.

ТАДБИРКОРЛАР, КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 31 декабрдаги «Тадбиркорлик субъектларига давлат хизматлари кўрсатиш тартибини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 377-сонли қарори ҳамда Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш Давлат кўмитасининг 2015 йил 15 январдаги 9-сонли буйруғига асосан, Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш кўмитасида тадбиркорлик субъектларининг мурожаатларини қабул қилиш бўйича «Ягона ойна» асосида пункт ташкил қилинганлигини маълум қиламиз.

АТРОФ-МУҲИТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШДА ЖАМОАТЧИЛИК ВАЗИФАЛАРИ

Тошкентда «Атроф-муҳитни муҳофаза қилишга жамоатчиликни жалб этишнинг ташкилий-ҳуқуқий асос ва механизмлари: Ўзбекистон тажрибаси ва халқаро амалиёт» мавзусида халқаро давра суҳбати бўлиб ўтди.

Давра суҳбати экология муаммоларини минтақавий ва миллий даражада ҳал этишда мамлакатимиз жамоатчилиги иштирокининг ҳуқуқий асосларини муҳофаза этиш, Ўзбекистон Республикасининг «Экологик назорат тўғрисида»ги қонуни мақсадлари, вазифа ва амалга ошириш механизмларини таҳлил қилиш, шунингдек, экология муаммоларини ҳал этиш ҳамда экологик назоратни амалга оширишда Европа давлатлари ва АҚШ жамоат ташкилотларининг тажрибасини ўрганишга бағишланди.

Тадбирда мамлакатимизга Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида халқаро кузатувчи сифатида иштирок этиш учун келган АҚШ, Франция, Италия ва бошқа давлатлардан, шунингдек, ЕХТ экспертлари, мамлакатимиз Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Экоҳаракат мутахассислари, жамоат ва халқаро ташкилотлар вакиллари қатнашди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Спикерининг ўринбосари, Ўзбекистон Экологик ҳаракати Марказий кенгаши ижроия кўмитасининг раиси Б.Алиханов ва бошқалар мамлакатимизда экология муаммоларини ҳал этиш борасида катта тажриба тўпланганини таъкидлади. Экология соҳасида йигирмадан зиёд қонун ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни ўз ичига олган мустаҳкам қонунчилик базаси яратилди. Маъмур ҳужжатларда экологик назорат, атроф-муҳит ҳолатини мониторинг қилишнинг тизим ва вазифалари, ушбу назоратни амалга оширишга ваколатли органлар рўйхати қайд этилган.

Айни пайтда ушбу масалаларни ҳал этиш нафақат давлат органлари, балки жамоатчилик, фуқаролик жамияти институтлари ва ҳар бир фуқаро сайёҳ-ҳаракатини бирлаштиришни тақозо этади. Ўзбекистон Республикасининг 2013 йилда қабул қилинган «Экологик назорат тўғрисида»ги қонуни экологик назорат, атроф-муҳит ва аҳоли саломатлигини мониторинг қилишда нодавлат нотижорат ташкилотларининг роли ва ўрнини белгилаб берди. Қонунда жамоатчилик экологик назоратини амалга оширишнинг турли шакллари, унда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари иштироки кўзда тутилган.

Давра суҳбатидан чет эллик экспертлар маърузалари тингланган, улар экологик қонунчиликни такомиллаштириш, жамоатчилик экологик назоратини амалга ошириш ва экология муаммоларини ҳал этишда аҳолининг иштироки бўйича нодавлат ташкилотлар тажрибаси ҳақида сўзлаб берди.

— Ўзбекистонда ишлаб чиқилган ва амалга оширилаётган атроф-муҳитни муҳофаза қилиш стратегияси келажакка қаратилган ҳаракатлар дастурини ўз ичига олади, — дейди Атроф-муҳитни ўрганиш институти директори, Нью-Жерсидаги Рамано коллежи профессори Майкл Эдельштейн (АҚШ). — Шуни таъкидлаш кераки, мамлакатимизда бу борада муҳим ишлар амалга оширилган ва бу жараёнга кенг жамоатчилик ҳам жалб этилган эътиборга сазовордир. Давра суҳбатидан фикр алмашилгани барча иштирокчилар учун фойдали бўлди.

Бобур ОБИДОВ,
ЎЗА мухбири

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Чилонзор коммунал хўжалиги ва хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежи қуйидаги вақт (бўш бўлган) маънавий-маърифий ишлар бўйича директор ўринбосари, ўқув ишлари бўйича директор ўринбосари, ишлаб чиқариш таълими бўйича директор ўринбосарлигига

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мурожаат учун манзил: Тошкент ш., Чилонзор тумани, 13-даҳа, 4/1-уй. Тел: 216-42-90.

Сергели енғил саноат ва сервис касб-хунар коллежи касбий таълим бўйича директор ўринбосари лавозимига

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Касб-хунар коллежининг таълим йўналишларидан камида биттаси ёки касбий фанлари бўйича олий маълумот, таълим тизимидаги иш стажига 5 йилдан кам бўлмаган иш тажрибаси талаб этилади.

Ҳужжатлар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади.

Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Бобур кўчаси, 55-уй. Тел: 252-23-35.

МАКТАБДА БАЙРАМ ТАДБИРИ

Яккасарой туманида жойлашган 91-ихтисослаштирилган умумтаълим мактабида Наврӯз умумхалқ байрамига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

Карнай-сурнай садолари остида бошланган тадбир ўзбек миллий урф-одатларидан бўлган «Келин салом», «Бешикка белаш», «Алла айтиш» каби маросимлар кўрсатиб берилган кичик сахна кўринишлари, Наврӯз ҳақидаги шеърлар, куй-қўшиқлар билан давом этди.

Шунингдек, ўқувчилар томонидан тайёрланган бир-биридан қизиқарли чиқишлар тадбир иштирокчилари кўнглини хушнуд қилди.

Тадбир давомида қўли гул ўқувчи қизлар ўзлари тайёрлаган миллий

таомларни меҳмонларга тортиқ қилишди. Шу билан бирга «Ораста қизлар» тўғарагининг лобар қизлари томонидан тикилган миллий либослар, «Ёш рассом» тўғараги раҳбари томонидан ташкил этилган «Баҳор, сени куйлайман» мавзусига бағиш-лаб ўтказилган расмлар танлови иштирокчиларининг ижод намуналари ҳам намоиш этилди.

Байрам тадбири «Андижонча» шўх рақси ҳамда «Баҳор вальси» куйи билан якунланди.

Моҳира ЖУМАНОВА

Яккасарой тумани «Баркамол авлод» болалар марказида Наврӯз байрамига бағишланган «Баҳор нафаси» деб номланган кўргазма бўлиб ўтмоқда.

Кўргазмалар

ТАБИАТ МАНЗАРАЛАРИ БОЛАЖОНЛАР НИГОҲИДА

Унда иқтидорли болажонларнинг энг сара асарлари намоиш қилинди. Жумладан, кўргазмага 40 нафар ўқувчиларнинг 60 дан ошдиқ расмлари, ижодий ишлари қўйилган.

— Ўқувчиларнинг иқтидорини қўллаб-қувватлаш, уларга шароитлар яратиб бериш, билимларини янада мустаҳкамлаш, бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш бизнинг асосий мақсадларимиздан би-

ридир, — дейди Яккасарой тумани «Баркамол авлод» болалар марказининг ўқув ва маънавий-маърифий ишлар бўйича раҳбар ўринбосари Шоҳида Расулова. — Кўргазмада олти ёшдан 12 ёшгача бўлган ўғил-қизлар иштирок этди.

Қобилиятли ўқувчиларнинг «Наврӯз», «Табиат», «Сумалак», «Варрак сайли» каби ижодий ишлари кўпчиликка манзур бўлди.

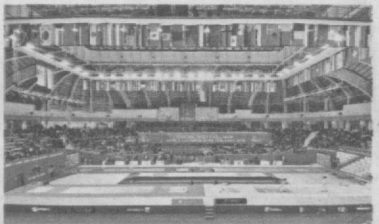
Ҳабиба ЙҮЛДОШЕВА

ТОШКЕНТДА ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ БОШЛАНДИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Давлатимиз раҳбарининг 2013 йил 25 февралдаги «Ўзбекистон спортчиларини 2016 йилда Рио-де-Жанейро шаҳрида (Бразилия) бўлиб ўтадиган XXXI ёзги Олимпия ва XV Паралимпия ўйинларига тайёрлаш тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ Ўзбекистон қиличбозлик федерацияси жойларда ёшларнинг ушбу спорт тури билан шуғулланиши учун шарт-шароит яратиш, спортчи ва мураббийларнинг маҳоратини ошириш борасида кенг қўллаб-қувватлаш амалга оширмоқда. Жумладан, Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Навоий, Фарғона, Бухоро, Самарқанд, Хоразм, Наманган ва Тошкент вилоятларида ҳудудий федерациялар фаолият кўрсатмоқда. Олимпия заҳиралари коллежлари ва спорт мактабларида қиличбозлик бўлимлари ташкил этилган. Спортчиларнинг замонавий меъёрлар асосида ўқув-машғулот йиғинларини ўтказиш, халқаро мусобақаларга пухта тайёргарлик кўриши ва муносиб иштирок этиши учун қўлай имкониятлар яратилмоқда.

Бунинг натижасида спортчиларимизнинг ютуқлари йилдан йилга ошиб бораётди. 2012 йили Лондонда ўтказилган XXX ёзги Олимпия ўйинларида Руслан Кудоев муносиб иштирок

этди. 2013 йили Таиландда ўсмирлар ўртасидаги Осиё чемпионатида Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари биттадан олтин ва бронза медални қўлга киритди. Филиппинда ўтган қитъа чемпионатида Роман Александров кумуш медаль билан тақдирланди. У 2014 йилнинг май ойида Жанубий Кореяда ўтказилган Осиё чемпионатида бронза медалга сазовор бўлди. Ўтган йили қиличбозларимиз Қозоғистон ва Сингапурда ўтказилган халқаро турнирлардан юртимизга битта олтин, иккита кумуш медаль билан қайтди. Париж шаҳри мезбонлик қилган Гран-при турнирида ҳам муносиб иштирок этди.

Жорий йилда Бирлашган Араб Амирликларининг Абу-Даби шаҳрида бўлиб ўтган ўсмирлар ва кадетлар ўртасидаги

Осиё чемпионатининг жамоавий баҳсларида терма жамоамиз аъзолари шоҳсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди. Шпага йўналиши бўйича қизлар ўртасида ўтказилган яқкалик баҳсларида Малика Ҳакимова олтин медални қўлга киритди.

Пойтахтимизда бошланган жаҳон чемпионатида 100 га яқин давлатдан спортчилар баҳслашмоқда. Ватанимиз шарафини Файзулло Алимов, Санжар Собиров, Санжар Алимов, Малика Ҳакимова каби тажрибали спортчиларимиз билан бирга иқтидорли ёшларимиз ҳамроҳ қилмоқда.

**Байрам АЙТМУРОВОВ,
ЎЗА мухбири,
Т. Мамадаминов олган суратлар**

ПРОФИЛАКТИКА ЧОРАЛАРИ КЎРИЛМОҚДА

Саломатлик ва тиббий статистика институти шаҳар филиали ва Тошкент шаҳар силга қарши курашиш диспансери ҳамкорлигида «Ёшлар силга қарши» мавзусидаги тадбир шаҳримиздаги 162-мактабда ўтказилди.

Таъкидлаш жоизки, сил касаллигини даволаш, олдини олиш ва эпидемиологик назорат ишларини янада яхшилаш борасида мамлакатимизда самарали ишлар олиб борилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 5 мартдаги «2011-2015 йилларда Ўзбекистон Республикасида сил касаллиги билан касалланишни камайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бунда дастуруламал бўлмоқда.

Тадбирда Бутунжаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг Ўзбекистондаги вакили доктор Асмуғ Ҳаммерих, АҚШнинг Халқаро ривожланиш агентлигининг мамлакатимиздаги бошлиги Джон Рирдан, ушбу агентлиқнинг дастурлар бўйича мутахассиси Алишер Ишанов, шаҳар бош фтизиатори Тохир Ёқуббеков, шаҳар силга қарши курашиш диспансери мутахассиси Жамшид Тўраев ва бошқалар мазкур касалликдан ҳимояланиш, даволаш профи-

лактикаси хусусида фикр юритдилар.

Тадбир доирасида «Силсиз соғлом ҳаёт» мавзусида расм чизиш танлови ҳам бўлиб ўтди. Унда Чилонзор туманидаги умумтаълим мактабларининг ўқувчилари мавзу юзасидан тайёрлаган деворий газеталарини хайъат аъзоларига тақдим этди.

— Ушбу танловни ўтказишдан мақсад ёшларнинг тиббий саводхонлигини ошириш, улар ўртасида соғлом турмуш тарзи тарғиботини кучайтиришдан иборат, — дейди Фафур Фулом номидаги маданият ва истироҳат боғининг матбуот котиби Одинахон Холикова.

Фафур Фулом номидаги маданият ва истироҳат боғи қошида фаолият кўрсатаётган «Улугбек юлдузлари» ансамбли хонандалари Салоҳиддин Мўминов, Ботинур Қўчқоров ижросидаги дилрабо куй-қўшиқлар тадбирнинг мазмунли ва мароқли чиқишини таъминлаб берди.

Гулчеҳра ДУРДИЕВА

Шаҳар Фавқулудда вазиятлар бошқармаси фаолиятидан

КОРХОНАДА ЎҚУВ МАШҚИ ЎТКАЗИЛДИ

«Авиасозлар» Тошкент иситиш маркази иншоотида «Зилзила оқибатида ёнғиннинг келиб чиқиши билан боғлиқ фавқулудда вазиятларнинг оқибатларини бартараф этиш учун Фуқаро муҳофазаси тузилмаларининг ҳаракатлари» мавзусида махсус-тактик ўқув машқи ўтказилди.

Беш босқичда ўтказилган ўқув машқининг асосий мақсади корхонада юзага келиши мумкин бўлган табиий ва техноген хусусиятли фавқулудда вазиятлар содир бўлганда корхона ходимларини ва фуқаро муҳофазаси тузилмаларини тўғри ҳаракат қилишга ўргатиш ҳамда улар ўртасида огоҳлик ва ҳушёрликни ошириш борасида амалий ишларни кенг миқёсда олиб боришдир. Бундан ташқари вужудга келиши мумкин бўлган фавқулудда вазиятлар хавфини камайтириш бўйича комплекс профилактик чора-тадбирларни ишлаб чиқиш, бу каби вазиятларни бартараф этиш юзасидан ишлаб чиқилган режанинг ишончилигини текшириш, шунингдек, ходимлар ва бойликларни муҳофаза қилиш, авария-қутқарув ишларини амалга

ошириш, жароҳатланганларга тез биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш, авария оқибатларини бартараф этишда фуқаро муҳофазаси тузилмаларини тўғри ҳаракат қилишга ўргатиш ҳамда фавқулудда вазиятлар шароитида маънавий-руҳий тайёргарлигини оширишдан иборат.

Ўқув машқига Тошкент шаҳар Фавқулудда вазиятлар бошқармаси ходимлари — хизматчилар Қутқарув кучлари бўлими бошлиғи Отабек Хушвақов ва Тезкор бўлим бош мутахассиси Азамат Омоновлар жалб қилинди.

Корхона раҳбарияти ва фуқаро муҳофазаси тузилмалари таркиби машқ жараёнида ўзларига юклатилган вазифаларни лозим даражада уддалашди.

Азамат СУЮНОВ

2015 йил — Кексаларни эъзозлаш йили

ҚАРИСИ БОР УЙНИНГ ПАРИСИ БОР

Хонадонларимиз албатта ёши улуг буваю бувиларимиз билан файзли. Бежизга «Қариси бор уйнинг париси бор» дейишмайди. Улар доимо юрт тинчлиги, ёшларнинг камоли учун қўлларини дуога очишади.

Ёши улуг кишилар соғ-саломат бўлишлари учун доимо жисмоний машқ билан шуғулланишлари, кўп пиёда юришлари, етарлича ухлашлари лозим. Маълумки, ортиқча истеъмол қилинган ёки юқори калорияли овқатланиш қариш жараёнини тезлаштиради.

Шунинг учун кексалар оз-оздан ва тез-тез овқатланиб туришлари, сутли маҳсулотлар, кўкатлар, меваларни кўпроқ истеъмол қилишлари керак. Уларнинг асосий овқат рационини шовла, ширгуруч, ширчо, атала, суюқ овқатлар, лимонли чой каби ичимликлар ташкил этиши лозим.

Қарилик даврида организмда углевод, ёғ ва оксил моддалари алмашинувининг су-сайиши оқибатида кўриш қобилиятининг пасайиши, қулоқнинг оғирлашиб қолиши ҳамда мушаклардаги ўзгаришларнинг натижасида улардаги кучнинг йўқолиши, суякларнинг минерализацияси пасайиб бориши кузатилади. Бу эса қарияларнинг руҳиятига ҳам таъсир қилади. Қариликнинг кўнгли жуда нозик бўлиб қолади, салбий кечинмалардан кўп ташвиш, хавотир ва қўрқув ҳолатига тушади.

Рухшунослар кексалик даврининг кечилишига қараб, уларни қуйидагича таснифлайди: Фаол ижод юритувчи кексалар. Бундай инсонлар нафақага чиқишиб, кўп йиллик касби билан хайрлашсалар ҳам фаол бўлишади. Ўз вақтларини жамоат ишларига сарф қилиб, ёшларни тарбиялашда маслаҳатларини аямайдилар.

Ижтимоий ва руҳий жиҳатдан ҳаётига яхши мослашган кексалар. Кўпроқ дам олиш, яхши овқатланишга ҳаракат қилишади.

«Аёллар» типидagi қариялар. Бундай кексалар бор кучларини оилавий муҳитни яхшилашга, набираларини тарбиялашга бағишлайдилар. Улар доимо меҳнат қилиб, ортиқча вақт топа олмайдилар. Бу турдаги кексаларнинг юқоридагилардан фарқли ўлароқ ҳаётидан қониқиб даражаси пастроқ бўлади.

— Эраклар типидagi кексалар эса ўз соғлиғига ўта аҳамият бериб ғамхўрлик қиладиган ахлоқий ҳаётини тўлдириб борадиган кишилардир. Кексалик даврида касбий меҳнат фаолиятини йўқотиш кексаларда зерик, руҳий зўриқиш ҳолати, апатияларга олиб келади. Бирданига уй муҳитига тушиб қолиш асаб зўриқиши, безовталиқ, қўрқув билан кузатиловчи руҳий муаммоларни келтириб чиқаради. Боғлиқлиқ қолиш, қарамликнинг ортиши, турли хилдаги йўқотишлар, яъни турмуш ўртоғи, яқин дўстлари, жамиятда ўз ўрнини йўқотишлар кузатилади. Буларнинг ҳаммаси кайфиятнинг бузилиши, депрессияларга олиб келади. Кексалик даврининг муаммоларсиз кечиши учун улар доимо фаол бўлишлари, жамоат ва оила ишларида қатнашишлари, яқинларидан ғамхўрлик кўришлари, ўзларини кераксиз ҳис қилмасликлари, ўз соғлиғига аҳамиятли бўлишлари ўта муҳимдир.

Ахир бекор айтилмаган-ку, экилган гулни ҳам доимо яхши парвариш қилиб келинса, у янаям очилади, ҳеч қачон сўлиб қолмайди. Агар парвариш қилинмаса у нобуд бўлади. Кексалик даври ҳам шунга ўхшаган, уларни қанча яхши парвариш қилинса, ҳаёти шунчалик сермазмун ва узоқ давом этади.

**Нигора ШОКИРОВА,
II Республика тиббиёт коллежи
ўқитувчиси**

ЎЗГИДРОМЕТ
ХАБАР ҚИЛАДИ

13–15 даража иссиқ бўлади.

Ўзгидрометнинг мониторинг хизмати маълумотига кўра, 3 апрелда Тошкент шаҳрининг об-ҳаво шароити шаҳар ҳаво муҳитида зарарли моддаларнинг бир оз тарқалиб кетишига имконият яратади, инфляциянинг даражаси паст бўлади.

Тошкент шаҳрида 3 апрель кунни ҳаво ўзгариб туради, ёнғингарчилик бўлмайди. Шарқдан се-кундига 3–8 метр тез-ликда шомол эсади. Ҳарорат кечаси 0–2 даража шик, кундузи —